

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในด้านที่ ๒ การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
“กระบวนการให้ทุนวิจัยและนวัตกรรม”

ฝ่ายกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการกรม
สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ได้กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในกระบวนการให้ทุนวิจัยและนวัตกรรม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบ ดังนี้

๑. โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

๒. ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

ตารางที่ ๑ เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่าร้อยละ ๒๕ ต่อปี
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกินร้อยละ ๒๐ ต่อปี
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกินร้อยละ ๑๕ ต่อปี
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกินร้อยละ ๑๐ ต่อปี
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกินร้อยละ ๕ ต่อปี

ตารางที่ ๒ เกณฑ์ผลกระทบ

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษซึ่งมีความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม
๔	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	แทบจะไม่มี

ตารางที่ ๓ เกณฑ์วัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- **สีเขียว** หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- **สีเหลือง** หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- **สีส้ม** หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- **สีแดง** หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสียหายการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการให้ทุนวิจัย และนวัตกรรม ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนแล้วให้พิจารณาและให้ค่าคะแนนความเสี่ยงการทุจริต โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood) ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เพื่อนำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับสูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ ๑ ดังนี้

ตารางที่ ๔ การระบุความประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ “กระบวนการให้ทุนวิจัยและนวัตกรรม” ของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ					
ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็น/เหตุการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
Phase ที่ ๑ ยกร่างกรอบการวิจัย					
๑.๑	ยกร่างใหม่/ทบทวนกรอบการวิจัยเดิม	- การดำเนินการอยู่ภายใต้แผนของ ววน. ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐	๑	๒	๒ (ต่ำ)
		- มีการยกร่างกรอบวิจัยโดยไม่มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๑.๒	แต่งตั้งคณะทำงาน	- มีการแต่งตั้งโดยการนำญาติ พี่น้อง พวกพ้อง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้ประโยชน์จากงานวิจัยมาแต่งตั้งเป็นคณะทำงานเพื่อผลประโยชน์ในการเสนอกรอบการวิจัย	๑	๒	๒ (ต่ำ)
		- พิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ/ประสบการณ์ในสาขานั้น ๆ	๑	๑	๑ (ต่ำ)

<p style="text-align: center;">ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ “กระบวนการให้ทุนวิจัยและนวัตกรรม” ของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ</p>					
ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็น/เหตุการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
		-พิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงาน ที่เป็นผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยในสาขา นั้น ๆ	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๑.๓	การพิจารณาร่างกรอบการวิจัย	- ไม่มีการรับฟังความคิดเห็นรอบ การวิจัย แต่ดำเนินการเสนอ Bord คณะทำงานพิจารณาเท่านั้น	๑	๑	๑ (ต่ำ)
		- กรอบการวิจัยไม่ได้รับความเห็นชอบ จากคณะทำงาน	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๑.๔	เสนอร่างกรอบการวิจัย	-	-	-	-
Phase ที่ ๒ ประกาศกรอบ/รับข้อเสนอ					
๒.๑	ประกาศกรอบการวิจัย	- ไม่มีการประกาศกรอบการวิจัย	๑	๒	๒ (ต่ำ)
๒.๒	ประชุมชี้แจงกรอบการวิจัย	- เจ้าหน้าที่ เรียกรับผลประโยชน์ ในการจัดประชุมชี้แจงกรอบการวิจัย เกินจริง	๑	๒	๒ (ต่ำ)
๒.๓	รับข้อเสนอการวิจัย	- เจ้าหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นชอบ ต่อกิจการที่ไม่ดำเนินการตามเกณฑ์ การรับข้อเสนอการวิจัยที่กำหนด	๑	๒	๒ (ต่ำ)
		- เจ้าหน้าที่ให้แก้ไข/เพิ่มเติมโครงการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้สอดคล้องกับเกณฑ์ ที่กำหนด	๑	๑	๑ (ต่ำ)
Phase ที่ ๓ พิจารณาข้อเสนอ					
๓.๑	พิจารณาข้อเสนอ	- เจ้าหน้าที่ เรียกรับผลประโยชน์ กับนักวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้ตรวจสอบ ทางวิชาการเพื่อดุลพินิจการพิจารณา ข้อเสนอโครงการวิจัยเบื้องต้น ให้กับพวกพ้องของเจ้าหน้าที่	๑	๒	๒ (ต่ำ)
		- ไม่มีการพิจารณา/คัดกรองเบื้องต้น จากเจ้าหน้าที่	๒	๒	๔ (ต่ำ)

<p style="text-align: center;">ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ “กระบวนการให้ทุนวิจัยและนวัตกรรม” ของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ</p>					
ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็น/เหตุการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
		- นักวิจัยไม่เชื่อมั่นในความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๓.๒	แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้ตรวจสอบทางวิชาการ	- เจ้าหน้าที่ (หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ทุน) มีการนำญาติ พี่น้อง หรือพวกพ้องมาแต่งตั้งเป็นแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้ตรวจสอบทางวิชาการ เพื่อผลประโยชน์ในการพิจารณาข้อเสนอ	๒	๒	๔ (ต่ำ)
๓.๓	พิจารณา/พัฒนาข้อเสนอทางวิชาการ	- เจ้าหน้าที่ เรียกรับผลประโยชน์กับนักวิจัย เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ตรวจสอบทางวิชาการใช้ดุลพินิจการพิจารณา/พัฒนาข้อเสนอทางวิชาการ	๑	๒	๒ (ต่ำ)
		- ไม่มีการพิจารณา/พัฒนาข้อเสนอทางวิชาการ	๑	๑	๑ (ต่ำ)
Phase ที่ ๔ พิจารณางบประมาณ					
๔.๑	พิจารณางบประมาณการวิจัย โดยคณะกรรมการกลั่นกรอง งบประมาณ	- เจ้าหน้าที่ เรียกรับผลประโยชน์กับนักวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้ตรวจสอบทางวิชาการเพื่อดุลพินิจการพิจารณางบประมาณการวิจัยให้กับญาติ พี่น้อง หรือพวกพ้องของเจ้าหน้าที่หรือแก้ไขมติโดยพลการเพื่อให้นักวิจัยได้รับพิจารณางบประมาณการวิจัย	๒	๓	๖ (ปานกลาง)
		- เจ้าหน้าที่ขาดความละเอียดรอบคอบจากการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่	๑	๑	๑ (ต่ำ)
		- เจ้าหน้าที่ ขาดความเชี่ยวชาญ ขาดบุคลากร และขาดเวลาที่เพียงพอในการพิจารณากลั่นกรองงบประมาณ	๒	๒	๔ (ต่ำ)
๔.๒	แจ้งอนุมัติทุน	-	-	-	-

ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ “กระบวนการให้ทุนวิจัยและนวัตกรรม” ของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ					
ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็น/เหตุการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
๔.๓	Rejection	- เจ้าหน้าที่สรุปข้อมูลคาดเคลื่อนไม่ตรงตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/คณะทำงาน	๑	๑	๑ (ต่ำ)
Phase ที่ ๕ อนุมัติทุน/ทำสัญญา					
๕.๑	กันเงินเข้าบัญชีเงิน ๙๐๓	-	-	-	-
๕.๒	แจ้งอนุมัติทุน	- เจ้าหน้าที่แจ้งอนุมัติทุนระบุงบประมาณผิดพลาด/ขาดความรอบคอบในการอนุมัติทุน	๑	๒	๒ (ต่ำ)
๕.๓	ประกาศราคากลาง	- เจ้าหน้าที่ไม่ประกาศราคากลางตามระเบียบ	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๕.๔	จัดทำสัญญารับทุน	-	-	-	-
Phase ที่ ๖ ติดตามและประเมินผลโครงการ					
๖.๑	การติดตามความก้าวหน้าโครงการ	- เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ให้นักวิจัยส่งร่างหรือเล่มสมบูรณ์เกินกรอบระยะเวลาที่กำหนดและเจ้าหน้าที่สรุปผลไม่ตรงกับข้อเท็จจริงที่ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ตรวจสอบทางวิชาการในการแก้เล่มรายงานฉบับสมบูรณ์	๒	๒	๔ (ต่ำ)
		- ไม่มีการติดตามความก้าวหน้าทุกโครงการ	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๖.๒	ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม	- เจ้าหน้าที่ไม่มีการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมโครงการ แต่มีการเบิกค่าเดินทางไปปฏิบัติราชการ ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เกินจริง	๑	๓	๓ (ปานกลาง)
		- เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับผลประโยชน์จากนักวิจัยในการตรวจเยี่ยม	๑	๒	๒ (ต่ำ)
		- มีการเบิกจ่ายซ้ำซ้อนของโครงการ	๑	๑	๑ (ต่ำ)

<p style="text-align: center;">ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ “กระบวนการให้ทุนวิจัยและนวัตกรรม” ของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ</p>					
ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็น/เหตุการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
๖.๓	ปิดโครงการ	- เจ้าหน้าที่เอื้อประโยชน์กับผู้รับทุน เนื่องจากปิดโครงการภายในระยะเวลา ที่กำหนดแต่ไม่มีการส่งงานจริง	๒	๒	๔ (ต่ำ)
Phase ที่ ๗ เผยแพร่/นำไปใช้ประโยชน์					
๗.๑	เผยแพร่/นำไปใช้ประโยชน์	- ไม่มีการเผยแพร่/นำไปใช้ประโยชน์	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๗.๒	ประเมินผล/ความคุ้มค่า	- ไม่มีการประเมินผล/ความคุ้มค่า	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๗.๓	สร้างคุณค่าผลงานวิจัย	- เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ เพื่อให้นักวิจัยได้นำผลงานไปเผยแพร่ ในเวทีที่เจ้าหน้าที่ทำการจัดขึ้น	๑	๒	๒ (ต่ำ)

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนการนำความเสี่ยงการทุจริตมาพิจารณาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางในการป้องกัน ควบคุม และลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

ตารางที่ ๕ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
“กระบวนการให้ทุนวิจัยและนวัตกรรม”
ของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน/ ประเด็น/เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการและการดำเนินการ ในการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ เสี่ยง	ระยะเวลาการ ดำเนินการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	<p>พิจารณางบประมาณการวิจัยโดยคณะกรรมการ กลั่นกรองงบประมาณ</p> <p>- เจ้าหน้าที่ เรียกรับผลประโยชน์ กับนักวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้ตรวจสอบทางวิชาการเพื่อใช้ ดุลพินิจการพิจารณางบประมาณการวิจัยให้กับญาติ พี่น้อง หรือพวกพ้องของเจ้าหน้าที่หรือแก้ไขมติโดย ผลการเพื่อให้ นักวิจัยได้รับพิจารณางบประมาณการ วิจัย</p> <p>- เจ้าหน้าที่ขาดความเชี่ยวชาญ ขาดบุคลากรที่เพียงพอ และระยะเวลาไม่เพียงพอ ในการพิจารณากลั่นกรอง งบประมาณ</p>	<p>๑. ประกาศมติก่อนการใช้งบประมาณบนเว็บไซต์ สำนักงาน และเวียนแจ้งมติของคณะกรรมการ</p> <p>๒. จัดทำคู่มือ/แนวทางการปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่</p> <p>๓. ให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการพิจารณา งบประมาณอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๔. กำหนดกรอบระยะเวลาการทำงาน ที่เหมาะสม</p>	ปานกลาง	ทุกเดือน	ไม่ใช่ งบประมาณ	กอง กลุ่ม และภารกิจ ที่เกี่ยวข้องกับ การให้ทุนวิจัย และนวัตกรรม

**ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
“กระบวนการให้ทุนวิจัยและนวัตกรรม”
ของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ**

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน/ ประเด็น/เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการและการดำเนินการ ในการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ เสี่ยง	ระยะเวลาการ ดำเนินการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๒	<p>ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม</p> <ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่ไม่มีการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมโครงการ แต่มีการเบิกค่าเดินทางไปปฏิบัติราชการ ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เกินจริง - เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับผลประโยชน์จากนักวิจัย ในการตรวจเยี่ยม - มีการเบิกจ่ายซ้ำซ้อนของโครงการ 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. แจ้งบทลงโทษเพื่อกำชับไม่ให้กระทำการทุจริต ๒. มีการตรวจสอบหลักฐานตามความเป็นจริง ก่อนเบิกจ่ายเงิน ๓. สร้างจิตสำนึกคุณธรรม จริยธรรมกับบุคลากรทุกระดับอย่างสม่ำเสมอ ๔. สุ่มตรวจการเบิกจ่ายเงินโดยกลุ่มตรวจสอบภายใน 	ปานกลาง	ทุกเดือน	ไม่ใช่ งบประมาณ	กม. คง.และ ทบ.

ผู้ประสานงาน

๑. นางสาวปาริชาติ ว่องไว	หัวหน้าฝ่ายกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการกรม
สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ
๒. นายบุญวัฒน์ แสนแก้ว	นิติกร
๓. นางสาวแคทลียา จันทรประเสริฐ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน